

Nr 354

Av herr Sjönell, *angående alkoholforskningskliniken vid karolinska sjukhuset, m. m.*

Människans förmåga att uthärda olust, lidande och smärta är begränsad. För att komma ifrån dessa tillstånd har hon i alla tider bland annat sökt lindring genom att bedöva sig med olika läkemedel eller med alkohol. I vårt moderna samhälle är toleransen stor, när det gäller själva tillgången på alla dessa medel. Däremot har man knappast lika stort överseende med dess verkningar vid olika grader av missbruk. Intresset för att söka komma fram till förklaringen av missbrukets bakgrund och hur det skall motverkas har tidigare även varit begränsat.

Det kan inte bestridas att missbruk av alkohol, tobak och narkotika hör till våra största och viktigaste folkhälsoproblem. Genom prispolitiska och åtkomstbegränsande åtgärder har statsmakterna försökt att minska de negativa verkningarna av dessa medel. De prispolitiska åtgärderna har dock en benägenhet att snarare rikta sig mot bruket än mot missbruket, och illegala vägar har utnyttjats för att kringgå övriga bestämmelser. De verkliga missbrukarna hamnar i en ond cirkel, och deras giftberoende driver dem att skaffa sitt gift till vilket pris som helst. Missbruksoffren glöms alltför lätt av samhället. De både kvantitativt och kvalitativt otillräckliga behandlingsresurserna för personer med alkohol- och narkotika-problem talar sitt tydliga språk. Risken är tyvärr mycket stor att tillgången till adekvata vårdresurser med tiden kommer att visa sig ännu mera otillräcklig än nu på grund av att olika missbruksformer tilltar i omfattning på ett oroande sätt.

Hittills gjorda erfarenheter har visat att vi ännu i stor utsträckning saknar effektiva behandlingsmetoder när det gäller alkohol- och narkotikamissbruk. En målmedveten forskning och parallellt därmed även en tillräcklig utbildning av läkare och socialvårdare för dessa områden är ett första nödvändigt steg för att kunna komma till rätta med alkohol- och narkotikamissbruk. Sedan mer än tio år har det funnits en professur i teoretisk alkoholforskning vid karolinska institutet, men statsmakterna har även låtit uppföra en forskningsklinik för alkoholsjukdomar vid karolinska sjukhuset, vilken klinik dock ännu icke kunnat utnyttjas fullt. Eftersom narkotikamissbruket fått allt större omfattning, borde man omvandla kliniken till en forskningsklinik för klinisk missbruksforskning. Om den

med överläkartjänsten vid denna klinik förenade laboraturen i klinisk alkoholforskning omvandlades till en professur i klinisk missbruksforskning och det även — så som planerades av kommittén för klinikens organisation — skapades en tjänst för en vetenskapligt arbetande socialmedicinsk assistent, skulle man på ett enkelt och föga kostnadskrävande sätt få väsentligt ökade möjligheter till klinisk och socialpsykologisk behandlingsforskning. Härigenom skulle även rekryteringen av läkare och socialvårdare till detta viktiga område stimuleras. Vi ser tyvärr dagligen exempel på de ödesdigra följderna av alkohol- och narkotikamissbruk, varför det är hög tid att man verkligen satsar hårdare än hittills på den tillämpade kliniska forskningen och inte nöjer sig med teoretisk forskning eller grundforskning. Det gäller att snarast få fram effektiva behandlingsmetoder och möjligheter att på ett tidigt stadium hjälpa missbrukare.

Med hänvisning till vad här anförts hemställas,

att riksdagen måtte

1. besluta att omvandla alkoholforskningskliniken vid karolinska sjukhuset till en klinik för klinisk missbruksforskning;

2. besluta att fr. o. m. budgetåret 1969/70 vid karolinska institutet i Stockholm omvandla den befintliga laboraturen i klinisk alkoholforskning till en professur i klinisk missbruksforskning;

3. besluta om inrättande av en tjänst som socialmedicinsk assistent med forskningsuppgifter vid nämnda klinik.

Stockholm den 25 januari 1969

Bengt Sjönell (cp)